

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 0 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані відні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Барон Д'Ельверт і «інші міри».

Давнійше казано, що Німця не перешишеш. Нині можна би сказати, що і не переговориш. Сто разів чули ми в парламенті і поза парламентом жалі німецьких обструкціоністів на угнет(?) німецького народу в Австрії, а оноді (18. лютого) в моравскім Берні заговорив на сю перемолоту тему сотний і один раз радник краєвого суду і посол, бар. Д'Ельверт. Річ єго подаємо в скороченю длятого, бо виголосив єї пос. Д'Ельверт як-раз перед відкритєм моравського сойму, по котрім то соймі надіялось правительство, що там найскорше прийде до укладу межі Чехами а Німцями.

»Обструкцію в парламенті — сказав бар. Д'Ельверт — почали ми на ново по тій причині, що правительство поставило на дневнім порядку закон о поборі рекрутів(!). Закон сей складав ся лише з двох параграфів, тож і не можна було не допустити до єго ухвали инакше, як лише через механічну обструкцію. Але нам Німцям не розходить ся о форму. Нам розходить ся о річ, іменно о те, що би повалити ворожу нам систему правительства(?). А система ся лежить в тім, що правительство намірило, німецькість в Австрії повалити, ослабити єї значіне в державі, скріпити славянську ідею і завести верховодство Славян над Німцями(!). Роботу сю почав гр. Таффе, а гр. Бадені, бар. Гавч і гр. Тун бажали і бажать єї довершити. В виду сего мусимо домагати ся повної запорукі (на лад угорської опозиції), що наше національне посідаве не буде ані крихітки обмежене. Ми не уступимо, поки ся система не буде змінена. Ми знаємо, що на сім терпить парламентаризм, але наше положенє виімкове. Тай на що нам парламенту, коли угода угорска буде змкнута понад нашими головами? Тактика наша на будуче мусить бути двояка, негати́вна і позитивна. Ми мусимо знищити все, що нам вороже

(язикові розпорядженя), а відтак обезпечити нашу народну екзистенцію. Крім того мусимо пильнувати, що би Славяни не вдерлись в адміністрацію(!) Правительство саме мусить до нас прийти, се є, дати почин до переговорів і можливу запорукку. З угоди в моравскім соймі не буде нічого. Всі Німці цілої держави мусять бути заспокоєні. Часткового мира не знаємо. Притім треба нам витривати в солідарній обструкції. Правиця мусить рознасти ся. Єї не лучить ніщо ильше, як лише спільний антагонізм проти опозиційних сторонництв(?). Тому в перед! Побіда наша!»

Розуміє ся, що збори прийняли виводи бар. Д'Ельверта з найбільшим одушевленєм і виявили єму повне довірє. Бар. Д'Ельверт видав тим самим паролє для німецької більшости в моравскім соймі і погребав в всяку надію на які-небудь марні переговори межі Чехами а Німцями в вибраній торік ad hoc, парламентарній угодовій комісії. Сталось се майже рівночасно з заповідженєм, що чеські Німці не являть ся в чеськім соймі.

Ми з выводами бар. Д'Ельверта полемізувати не думаємо. Се значило би переливати з пустого в порожне. Таких політиків як Д'Ельверт мабуть не виправить і могила. Ми провірюємо лише, що і посеред моравскими Німцями повіяв сильнійше обструкційний вітер, та що і тут в лоб взяла угодова політика, яку заінавгуровав в моравскім соймі der kommande Mann, бар. Хлюмецький. Німці моравські, хоч становлять на Мораві лише третину населеня, відкинули тим самим з розказу бар. Д'Ельверта парціальну угоду, а зсолідаризували ся з угнетеними(!) Німцями всеї Долитавщини.

А що ж на се каже правительство? О скілько догадуємось, то посередню відповідь правительства на виводи Д'Ельверта дав в праскій Politik (з 20 лютого) віденський дописуватель, котрий про ситуацію так висказує ся:

»Дехто дивить ся на теперішнє положенє песимістично. Думаємо, що жерелом такого песимізму суть переважно личні мотиви. Становище правительства в горі є так само сильне, як сильним було торік. Правительство стоїть при удержаню дотеперішньої парламентарної більшости. Оно не знесе язикових розпоряджень без призову обох спорючих сторін. Політика в найближшій будучности зависить вправді від того, чи німецькі послы являть ся в чеськім соймі і чи схотять на основі позитивної програми приступити до справедливої угоди? Наколи би явились, то в чеськім соймі на порядок дневний увійдуть конкретні питання, інтересні як для Німців так і для Чехів. Від розвязки сих питань зависить дальша політична акція і констеляція. Правительство же терпеливо на німецькі позитивні постуляти. Але лише до певного речинця. Минє сей речинець, то правительство скличе чеський сойм на всякий случай. Не являть ся німецькі послы в чеськім соймі, то правительство буде мусіло їх постуляти зложити ad acta. Відтак скличе оно парламент, що би вибрати делегації. Наколи би однакож теперішній нелад оиять проявив ся в парламенті, то правительство буде змушене взяти ся за инші міри»

Відповідь ся мабуть дуже ясна і зрозуміла без всяких коментарів. Дла нас она не нова. В ній заключав ся та сама мисль, яку гр. Тун висказав по закритю парламенту в січні на засіданю езекутивного комітету правиці, се значить, що теперішній status може бути удержаний без найменшої зміни. Гр. Тун і правиця не відкидають а ргіогі порозуміня з лівицею. З негати́вною програмою, при якій лівиця доси стояла, не був в силі ніхто переговорювати. Над позитивною програмою не виключена дискусія. Тількож лівиця мусить прийти передовсім до переконаня, що треба приступити до акції без попередної капітуляції правиці і правительства. Хоч як принадним було би для лівиці, на-

Поступова Панна

Повість

Осипа Корженевського.

(Дальше.)

По сих відвідинах вернув звичайний хід річий до дому пана майора С*. Хорий приходив щораз до здоровля. Лікар приїздив точно і уділяв за кожним разом більше потішаючі запевненя. Пані С* чувала з цілою журливостию доброї хозяйки над виповненєм всіх єго приписів. Пан Володко, хотай ще не знав, де находить ся, хотай не міг богацько говорити, дякував кількома словами повними ваги і устиском руки шляхотній жєнщині за єї сочувство і стараня. В протягу сего часу сей страшний сов, котрий першої ночі по сій пригоді так змучив панну Сальому, єще раз повторив ся. Она схопила ся злякана, одягнула ся на борзі і пішла до сеї комнати, котра притикала до комнати молодця. Там сиділа ключниця, котру пані С* для сторожі посадила, та храпів слуга, котрого додала для обелуги. Панна Сальома упростила стару Оришку, що ввійшла до кімнати хорого і поглянула, чи спить і чи єму не погіршило ся. Старушка вво-

лила волю панночки, відчинила двері і пішла на пальцях. Панна Сальома станула при дверех крихітку відхилених і гляділа з сколоченим серцем, з напів отвореними устами і напруженим зором на молодця, котрий заповнив цілу єї думку і опанував цілу єї душу. Єго ліжка стояло насупротив під стіною, а лампа, що праворуч на коминку блимала, кинуда легке світло на єго бліде лице і заплющені очі. Оришка приступила до ліжка, а хоть она і легко ступала, однако хорий сейчас пробудив ся, не глянув на жєнщину, котра до єго ліжка близила ся, але очі єго звернули ся прямо до дверей і туди-ж витягнули ся єго руки. Панна Сальома достерегла сей самий блеск в єго погляді, котрий єї натоїчас влучив і наскрізь прошпб, коли єго перший раз побачила, як перелетів біля єї вікон. Злякана відсунула ся від дверей і усїла дрожачи при кріслі ключниці. Незабаром вийшла з кімнати Оришка, заспокоїла єї, що хорому лучше, і що спав смачно. Сальома перемогла цілою силою своєї волі свою тривогу, удала спокійну і вернула до себе, але заледво лягла, полили ся з єї очий погої сліз, опісля вхопило ю спазматичне шльоханє, яке бідняга, як могла, в собі стлумлювала, прикривши ся з головою, щоб не розбудити та не затривожити матери, що спала в притикаючій кімнаті.

Тимчасом рознесла ся в сусідстві поголо-ска о сій пригоді, а переходячи з язика на язык, доросла до найогиднійшої баналюки. Один з молодих говорив, що пан Б* приїхав з Прусе, що се свьященик нової церкви, що слава панни Сальоми яко філзофки, приятельки свїтла і поступової панни і там донесла ся, і що для того хотів він єї втягнути до сеї місї, що би яко вродлива і вимовна жєнщина була орудєм нових виображень в нашім околі. Він запевнив словом чести, що знає про се напевно. Сих, що сумнівали ся о сім новосвьященичім званю на Володка Б*, переконував він тим, що пан Б* приїхав карими кіньми в чорній упряжи, в такій же колясі, що на капелюсі чоловіка була такаж чорна лєнта з чорною буквою, що сам був чорно одягнений і мав чорне волосє. В иншій знова домі шєптав якийсь молодий панич з зачесаною назад чуприною зібраним в кружок сусідам о цілком иншій посланництві пана Володка. Він твердив, що пан Б* цілком не так зове ся, як в пашпорті написано, що він, оповідач, вертає також з заграниці і знає о всім докладно, загнавши ся в своїм секретнім звіреню, додав він, що пан Б* вернув недавно тими самими карими кіньми з Нью-Йорку, куда мав тайну місію. Колиж присутні на голос розсміяли ся, запевняв закукурічений молодець

слідувати опозицію угорську, то таки відносини наші не коньче схожі на відносини в Угорщині. У нас нема до сеї пори посеред правіці позначок сецесіонізму. Правиця солідарна, не «антагонізм» до опозиційних сторонництв — як се сказав бар. Дельверт — а програмою своєю, впливаючою не з фантазії ревіндикації якогось колишнього «історичного становища», а просто опертою на існуючій конституції, даній нам «вірноконституційниками» німецькими. Правиця може спокійно ждати, тим більше, що в її таборі зібрані елементи австрійські *par excellence*, коли в противнім таборі верховодять радикальні — легко сказавши — «не-австрійські» чинники. Віз — перевіз має перед собою лівіця: справедливу угоду, або в недалекій будучині — «інші міри».

Наколи допись в *Politik* відповідає вповні намірам г-ра Туна, то се було би доказом, що г-р Тун не охотний іти слідами бар. Банфіого, що заодно розмахував ся проти своєї опозиції, а не рішив ся на головний удар. В тій нерішучості лежала і причина скорого паденя бар. Банфіого.

Сойм краєвий

розпочав свою працю оноді першим засіданем. Слідуюче відложено на кілька днів, щоби комісіям дати час до праці. Зараз на першій засіданю піднесено деякі важні справи, а багато других чекає ще полагожденя. Ся сесія надіяється потребає довго, а послів же багато роботи. На порядок денний прийдуть так важні справи, як проєкти краєвого виділу о законі будівляннм і о касах Райфайзена, внесенє п. Малаховского о поліпшенє материяльного біту учителів, внесенє п. Окуневского о скасованє рогачок краєвих, внесенє п. Барвіньского о основанє у Львові рускої виділової школи женської, внесенє п. Яблоньского о основанє женської семінарії учительської в Ряшеві, внесенє п. Среднявского о підвисшенє винагороди за підводи давані громадами на жаданє властей. Всі ті справи вимагають від руских послів великої праці і уваги, а заразом поміркованя і політичного зміслу.

Важною справою, якою займе ся на днях сойм краєвий, буде санація каси ошадности. В виду величезних сум, до яких досягла мальверзація в щадничій касі, дотичні сфери звернули свої змаганя передовсім на ратованє стану тої каси і zagrożеного кредиту краю. З Відня спроваджено секретаря міністерства д-ра Децикевича, знатока справ кас ошадности, щоби зреформував статут каси, а в поведілок сего тижня відбула ся у намістника конференція послів, котрим намістник предложив проєкт, аби сойм ухвалив гваранцію за вкладки каси до висоти 30 мільонів зр. В тій конференції

брали участь пп. намістник г-р. Лев Пінїньский, маршалок краєвий г-р. Ст. Баденї, послі: Каз. г-р. Баденї, Ант. г-р. Водзіцкий, Анд. г-р. Потоцкий, Адам г-р. Скинський, Ш. г-р. Козебродський, др. Лев Біліньский, Стан. г-р. Стадницький, кн. Юрій Чарториский, кн. Евстахій Сангушко, Давид Абрагамович, Ян Вівен, Артур Целецкий, Альбін Райский, др. Ал. Дворский, Йосиф Менціньский, Авт. Горайский, др. Тад. Скалковский, члени виділу краєвого: Ант. Хамець, др. Йосиф Верещинський, др. Фр. Гошард, Стан. Брикчинський, др. Адольф Вайгінгер, др. Д. Савчак; рад. двору др. Герман, рад. правительства і дир. краєвого Банку др. Альфред Згурский, дорадник правний др. Павло Домбровский і віцесекретар міністерияльний Децикевич. Поки що ще не рішено, чи той проєкт має внести до сойму правительство, чи виділ краєвий. За ту поруку мав би сойм краєвий право вибирати якесь число членів до завідуючої ради каси, а виділ краєвий затверджував би вибраних радою трех директорів.

З білянсу, зіставленого теперішнім провізоричним зарядом гал. каси ошадности, подає *Gazeta Narodowa* такі цікаві цифри:

Активна: Позички гіпотечні: 20,116.000 зр. а то: на добра земські 8,936.000, на реальности міські 9,963.000, громадські і иньші 1,217.000.

Позички на векслі: 7,830.000 зр. а то: Тов. задат. і Банки 2,045.000, Щепановский, Вольский і т. д. 2,881.000, векслі кавціоновані гіпотечні 1,214.000, векслі приватні 1,690.000.

Рахунок біжучий: 5,893.000, а то: Щепановский 2,852.000, той сам під фірмою Кінель 1,237.000, Щепановский, Вольский, Одживольский 1,305.000, иньші 499.000.

Пасива: Вкладки щадничі 33,280.000, рахунок біжучий 426.000 зр., папери заставлені в Банку австро-угорским за 1,050.000, непевні 309.000, чистий зиск в році 1898: зр. 160.000.

Фонд резервовий: Фонд резервовий вносив 4,106.000, зиск з р. 1898: 160.000, фундація музея промислового 200.000. Разом 4,460.000 зр. Сю послідну позицію 200.000 зр. з фундації належить пояснити. Каса призначила в своїм часі на ту фундацію 400.000 зр., до тепер виплатила 120.000 зр., додасть ще 80.000 зр., коли місто Львів прийме на себе дальшу будову музея промислового, а позісталі 200.000 прилучить до фонду резервового.

Депозити в касі ошадности вносять 500.000 зр.

На сей рахунок можна відай спустити ся, бо походить з міродатного жерела, як взагалі *Gazeta Narodowa* в справі каси ошадности вже кілька разів подала докладні і основні вісти. Супротив того вість *Monitor-a*, мовби кредити, уділювані б. дир. Зімою, вносили суму 11-ти мільонів, треба уважати лише поголоскою. Вчєра розійшла ся була по Львові вість, що дир. Зіму арештовано. Вісти ті здементовано, але на них є стілько правди, що над ним розтягнено надзір поліційний і інтерновано в своїм

помешканю. Так само інтерновано б. головного бухгалтера щадничої каси.

З припорученя намістника засуспендовано дир. Зіму і на разі полишено єму 2000 зр. пенсії, (повна єго пенсія вносила мабуть 9000 зр.) а на внесенє державного прокуратора розпочато гарне слідство в справі щадничі. Слідство веде радник Мілашевский. Слідчий судя, щоби собі виробити образ, в яким напямі і против кого має бути справленє слідство, переслухав передовсім правительственного комісаря, радника двору Германа.

Галицка каса ошадности.

З довірочного засіданя у намістника з понеділка с. т. доносять дневники, що референти представили там справу в зовсім яснім світлі, не укриваючи нічого, ані не прикрашаючи. Відтак заявив намістник, що теперішнє правительство краєве не поносить жадної вини що до виконуваня контролі над аґендами щадничої каси і тому може тим смілійше представити справу у властивім світлі. Впрочім на разі не розходить ся в даній хвилі о затушованє відвічальности винних, ані навіть о удержанє сеї фінансової інституції, але головно, щоби не дозволити упасти краєвому кредитови і зруйнувати ся фінансово тисячам одиниць, звязаних безпосередно з касою. В тім комунікаті містить ся піймий закид против занеханю надзираючого обовязку попередних намістників кн. Сангушка і г-р. Баденього, і справді, коли-б они були звертали більше уваги на найсильнішу фінансову інституцію в краю, не було-б тепер може за пізно. А властиво, було би лише скорше прийшло до катастрофи, бо надужитя дир. Зіми, як він сам висказав ся, датують ся вже від яких вісімнадцять літ, від коли він зачав давати позички без достаточного покриття. Та всеж таки, чим скорше була би наступила катастрофа, тим менчі були би єї розміри.

НОВИНКИ.

— **Комісія шкільна** відбула 21. лютого перед полуднем засіданє, щоби прийняти до відомости справозданє краєвого виділу з чинностей II департаменту (справи культурні). Референт, пос. Райский, підніс в своїм справозданю заміт, що кр. виділ уділив «Просвіті» субвенцію мимо того, що товариство се видало вже по торічній ухвалі сойму книжочку «Про знесенє панщини», ворожу польській суспільности.

— **В справі щадничі** параджувала ся вчєра парламентарна комісія соймової правіці. Нині вечєром збирає ся «коло» польске соймове в тій цілі. Клуб рільників заявив ся за тим, щоби край поручив ся за щадничі вкладки. Надіють ся, що край прийме в агалі поруку для сих вкладок до високости 35 мільонів зр.

— **Міністерські кабінети на Угорщині.** Угорска криза кабинетова скінчила ся, як звісно, порученєм Кольманови Шельови утвореня нового

словом чести, що видів на власні очі в Марсїлі, як пан Б*, висівши на беріг з корабля, тою самою колясою, котра вже там на нього ждала, дальше поїхав. Сусідні панни не могли заспокоїти ся і казали собі розказувати про чудно-гарного молодця, котрий так черезвычайним трафунком в домі майора появил ся і з панною Сальомою певно оженить ся. Они вивідували ся найстараннійше, чи він графом, чи ні, а романтичну єго омлїість, запропащенє людий, толковали собі кожда по свому. Ся казала, що він впав так раптом на подвірє, щоби власти в очі; друга говорила, що сховав людий, щоби заінтригувати, иньша знов торочила, що розбив собі нарочно голову о церковні сходи, щоби став ся більше займаючим, щоби єго панна Сальома пильнувала, а доглядаючи хорого, у здоровім залюбила ся. Старші знов сусіди не могли поняти так раптового щезненя тих прекрасних коний. Сей доводив, що се не подоба, щоби злодій закрав ся до так порядного і по війсковому удержуваного дому; другий докинув увагу, що сей злодій мусів мати котячі очі, коли він на помацки саме найкрасшу пару вивів; иньший знов натякнув, як вельми мусить се боліти майора, котрий є таким знатоком і любовником коний, иньший на конець заключив, що коні певно найдуть ся, як скоро пан Володко ви-

де; опісля взяв буцім від нехотя говорити о красній на одшибі пасїці майора, до якої приступив всім чужим заборонений, а на устах слухаючих вказала ся догадлива усмішка, повна любови ближнього і сусїдської прихильности. Коротко, ціла околиця була в русі і всі язики в роботі. Їздили з одного дому до другого, а всеюди торочила ся розмова тільки о майорі, о панні Сальомі, о чорній букві на чорній ленті, о карих конях, о заручинах і скорім вінчаню. Від шлюбу зійшло природною чергою на балъ, а від балу ще природнійшою до виписаня матерій на нові сукні і до складок на загальний перевіз з Варшави черевиків та білих рукавичок. Адже се сильне занятє не гамувало звичайних відвідин в домі пана майора, куди по при відому гостинність, богате уощенє, вроду панни Сальоми тягнула єще сусїдство цікавість, охота пізнати занимаючого молодця, а може і потайна надія, що снувалась по голові не одної матери і шептала нишком у серце не одної панночки, чи то не удасть ся перетягнути єго від любой сусїдки до себе.

Коли пан Володко подужав і став виходити, подякував він з виразом повним ваги за притулок, котрий єму дали, і стараня, яких дізнав. На вимівки, на зажаленя господаря дому, що втратив так красні коні, одвітив він рівно-

душною усмішкою і просив, на чім світ стоїть, майора, щоби о сїм зовсім не думав.

Його уклад був повний достоїнства і доброго тону. Єго ноша була завєжди чорна, але черезмірно старанна; голос звучний, бесіда легка але поважна, вираз блідого єго лица повний строгої меланхолї. Не було на єм видко мягкой ніжности, але пробивав ся якийсь скучлений, глубокий смуток. Тільки инколи, коли єго очі зустріли ся з очима панни Сальоми, блиснув у них нечаяний, непонятний, проникаючий огонь, що прошивав єї болючо неначе громовинна іскра і тягнув до себе, неначе магнет. Панна Сальома стала дивно скромна, мовчазна і задумана. Она боялась розвести з ним сї спори, в котрих давнійше любовала ся, не смїла зложити своїх гарних губок до тої глумливої усмішки, котра була єї звичаєм, а прецінь не могла оперти ся непонятному потягови, котрий єї могучо та болізно ид нему поривав. Она бояла ся єго, дрожала неначе листочок на сїю гадку, що колись прийде ся їй оперти на сїй руді, віддати єго обнятю, пустити ся в широкій світ з чоловіком незнакомим, дивним, непонятним. А прецінь почувала она, що инькше бути не може, що буде послушна єго кивненю, що піде, куди скаже, що схопить ся з завмеряючою душою єго шії і кине ся з ним

кабінету. Буде то десятий з ряду кабінетів від часу заключення австро-угорської угоди в р. 1867. За той час були отсі кабінети: Андраші-го (1867—1871), Льюїя-а (1871), Сляве-го (1872—1874), Бітта (1874), гр. Венкгайма (1875), Кольмана Тіси (1875—1890), гр. Юліана Саварі-го (1890—1892), Векерлього (1892—1895), вкінці Банфіого, котрий обняв управління 15. січня 1895 р., отже удержався чотири роки, а затим довше від всіх своїх попередників, з винятком Тіси, хочай при обняті президентури віщовано єму не дуже довге панованє. — Кольман Шель, котрий тепер приняв на себе місію утворити новий угорський кабінет, числить нині 57 літ. По укінченню студій в Будапешті і у Відні в 1867 р., вже яко 25-літній молодець вийшов до сойму, в котрім від тоді засідав без перерви. В роках 1875—1878 був в кабінеті Тіси міністром скарбу. Уступив з кінцем 1878 р., бо не міг згодити ся на принятє коштів окупації, котрі видали ся єму надто високими. Небавом потім обняв становище президента угорського Банку кредитового.

— **Стипендійні фундації.** Померша у Львові 1895 р. Анеля Гофман Штернгарт, сирота по майорі, установила дві фундації, а то: 3000 зр. на фундацію свого імени для військових сиріт, і 4000 зр. на запомогову фундацію для сиріт по селянах з громад Солин, Максимівка, Розточок, Тисів і Бубнище обряду грек. кат., щоби допомочи їм в науці ремесла.

— **3 жита французского президента.** Новий президент французской республики був мером (начальником громади) в Грінян до р. 1870, відтак обняв мерівство в Монтелімар. Мав брата лікарем і сестру, вдову по банкирі в Валенції. Еміль Любет оженив ся з панною Піжар, донькою властителя торговлі залізом в Монтелімар. З сего подружжя уродилося троє дітей: донька замужна за судією марсельского трибуналу, 25-літній син Павло, котрий недавно докторизував ся, і п'ятилітній хлопчик, що носить імя вітця. Еміль Любет є мешканцем Монтелімару, де має красний domek. Мати президента живе ще і мешкає в Марсан, малій громаді, о 15 кілометрів від Монтелімару. В Марсан він і уродив ся; є дуже популярний і люблений в цілій околиці. Син єго Павло є також симпатичний. О теперішнім президенті оповідають таку анекдоту: Коли він був міністром, прибув до Монтелімар на вакації і одного дня вибрав ся в гостину до матери, що числить нині 86 літ жита. В хвили коли прибув до матери, она забирала ся саме до печеня хліба. Сказала до него полудневим акцентом: «Мій Емілю, скористаю з твоїх відвідин. Я вже за стара, щоби могла сама місити тісто, а все власноручно всаджаю хліб до печи. Поможеш мені?» Еміль згодив ся на пропозиціє матери з охотою, скинув сурдут і помагав матери місити тісто та всаджати хліб до печи. — Любет курить пристрасно тютюн і тому завжди можна єго стрінути на улиці з цигаром в устах; дома курить люльку. Мешканці Монтелімар не можуть тепер навеличати ся в цілій околиці, що їх земляка вибрано президентом французской республики.

— **Добрий інтерес.** Міністерство торговлі засудило етат залізниць державних на заплату вдові по убитім в пам'ятній сперед 2 літ залізничній катастрофі межі Коломбію і Туркою полковім лікарі Франці Цайлері 3.750 зр. коштів, 1.450 зр. яко відшкодованя за ліченє, 160 зр. місячної ренти до часу, коли вийде вдруге замуж, і 10.000 зр. винагороди за терпінє.

хочай би у сю пропасть, котру она першої ночі у сні бачила. Любила єго безталанна до загибну, але се не була ся сьвята, супокійна ніжність, то щире виляне думки із дна душі, та обопільна безпечність любячої ся по Божому пари, що вірує собі і будучности, певної, що Бог вяже їх руки, і що понад їх приближеними головами чувують крила єго ангелів. Єї привязанє було сильним, болючим, непокоханим потягом, не покріпленним з єго сторони в'якою запопадливостю, не підкріпленним ніяким старанєм. Панна Сальома чула ся черезмірно нещасливою, дрозжала, коли до неї говорив, блідніла, коли до неї приближав ся, але коли на ню споглянув, коли достерегла в єго очах сей поспятний блиск, ішла сама до него, горнула ся в думці до єго груди, і коли би був хто сего забажав, то в очах родичів, при сто сьвідках, була би кинула ся в єго обнятя.

(Далі буде).

— **Осьмий полк уланів,** стаціонований в Станиславові, Чорткові, Заліщиках і Монастирських, переносить ся до Відня, а до Галичини прибуде полк уланів ч. 1.

— **В Карльсбаді** завалив ся тими днями вночі невикінчений ще великий готель напротив центрального двірця залізничного. Жертв в людях нема; причиною катастрофи була недбала будова.

— **Сільські фальшивники векслів.** Перед трибуналом судіїв присяжних у Львові станули оноді 37-літній Никола Гренюх і 62-літній Гриць Ситар, селянин з Зубовостів, каменецкого повіта, обжаловані о цілий ряд векслевих обманств. Іменно виставляли они векслі з фальшивими підписами, відтак протестували їх і скаржили в суді, а коли справу виграли і запав вирок, інтабульовали свої видумані претенсії на ґрунтах довжників. В деяких случаях мав вправді Гренюх дійсно претенсії, але все збільшував їх в обманчий спосіб і відтак інтабулював їх. Розправа тревала чотири дні, почім судії присяжні узнали Ситара невинним, а потвердили винув Гренюха. На основі того вердикту трибунал видав приговор увільняючий Ситара від вини і кари, а Гренюха засудив на півтора року тяжкої в'язниці.

— **Налоговий злодій.** Петро Назаркевич, 30-літній хлоп з Жовтанець, має чималу житєву практику. Пять літ провів він в самім криміналі, покутуючи за ріжні крадежи. В осені тамтого року опустив Назаркевич впослідне мури в'язниці і вступив на службу до мельника в Збоїска під Львовом, Адольфа Граби. Злодійський наліг відозвав ся в нім, видко, дуже сильно, бо одной спокійной ночі дістав ся через дах і діру в повалі до магазину свого хлібодавця і забрав всякої одежі і шматя на 300 зр. У Львові єго арештовано і деякі річи відобрано. Станувши на днях перед судом присяжних оповів серед удаваного плачу, що Грабу обікрали єго спільники, а він приняв їх винув на себе лише для того, щоби мати в арешті за дармо поживу і одіж. Судії присяжні пізнали ся на практиці досвідченого злодія і узнали єго винним, а трибунал засудив єго на 6 літ тяжкої в'язниці.

— **Велика згуба.** Ві втoreк згубила у Львові Мария Козловска, з Городка, книжочку каси опадности на 3000 зр. і льос номінальної вартости 300 зр., котрий виграв недавно кілька сот зр.

— **Убийство і рабунок.** В Берні моравскім найдено в понеділок під вечір годинникаря Антона Подразіля в своїм склепі неживим. Лежав за склеповою лавкою, в калузи крови; голова була посікана сокирою на дрібні кусники. В касі біля лавки було всьо поперевертанє і провірено, що убийник забрав з неї годинники, ланцухи, перстені і иньші дорогочінности, на загальну вартість 5000 зр. Четверть години перед відкритєм убийства бачено Подразіля стоячого перед своїм склепом. Убийства довершено в білий день, а злочинника ще доси не висліджено. Подразіль числив 27 років і отворив склеп шойно перед кількома місяцями.

— **Використанє катарактів Нидю.** Ужитє водопадів Ніягари до витворюваня електричної струї і освітлюваня нею міста Бюфало (Buffalo), а також движеня залізничних вагонів в тім місті, заставила електрика, професора Forbesа розслідити катаракти Нидю. З розслідів вийшло, що силою паданя води на катарактах можна не лише освічувати електрично віддалене о 640 кілометрів Каіро, але і витворювати електричну струю, котра може при помочи відповідних помп служити до наводненя провінції Донґолі і учинити єї найурожайнішим краєм на цілій землі.

— **Зима в Америці.** Після вістий з Нью-Йорку панують в Сполучених Державах великі зима і сніжиці, внаслідок чого комунікація в многих сторонах цілком перервана. Поїзди залізничні або цілком не курсують, або дуже неправильно. Ні один з парівців, заповіджених на суботу і неділю, не прибув до ньюерского порту. В Вашингтоні лютила ся така сніжица, що місяцями сніг лежав на 10 стій високо; 60 членів палати репрезентантів не могло дістати ся до ґмаху парламенту. В Нью-Йорку упав також великий сніг а тепер потиснув нечувануй мороз. Деякі дільніці міста позбавлені води і мусять топити сніг, щоби тій недостачи зарадити. Жертви в людях, в наслідок морозів, численні; поліція находить кожного дня під снігом замерзлих людей, котрих годі поховати, бо доступ до кладовища перетятий.

— **Американські театри.** Недавно американські дивенки доносили о театральнім представленю в однім американскім місті, підчас котрого в сцені битви виступав полк війська і дав тисяч карабових салів. Для конкуренції з так цікавим видовищем иньший театр має представити штуку, в котрій ударять на себе два особові поїзди. В тій цілі поведено через сцену правдиві залізничні шини, по котрих з двох сторін будуть пущені два правдиві поїзди. Ролі

кондукторів, машиністів, палячів і пасажирів будуть обсажені манекінами або восковими фігурами. Зголосило ся однак багато живих Янкесів, котрі обезпечивши своє житє на величезні суми в американських асекурациях, підняли ся виконати ролі жертв катастрофи. Чи ся штука мала поведженє, кілько разів єї давано і чи «ролі» були добре відграні, довідаємо ся небавом з американських газет.

— **Огні.** В Ласячу, борщівского повіта, згоріла перед кількома днями церков. Шкода в висоті 5.000 зр. була в части обезпечена в краківскім товаристві взаємних обезпеченя.

— **Вісти з Аепархії львівської.** Презенти дістали оо.: Григ. Стеців на Станківці і Лев Кордаевич на Ляховичі подорожні. — О. Едв. Косановский завідатель Чернихова дістав сотрудицтво в Золотниках, а о. Ів. Гарматій, сотрудиц із Золотник дістав завідательство в Чернихові. Правительство асигнувало плату з реліг. фонду для прив. сотрудицків в Луці малій на рік і в Доброводах на два роки. — Президія краєвої ради шкільної розписала конкурс на катехита при П. (німецькій) гімназії у Львові і на катехита школи реальної в Тернополі з речинцем до дня 4. марта с. р

Телеграми.

Відень, 22. лютого. Lidove Noviny моравскі доносять в дописи з Відня, що в теперішній хвилі ситуація в некористь Чехів не змінить ся. Правиця витриває на своїм становиску. Католицкі людовці прилягли ще тіснійше до Славян в виду антикатолицкої агітації Вольфа. Рівнож і зміна кабінету угорского не вплине на долитавскі відносини некористно. — Після N. fr. Presse зберуть ся послы Беррайтер, Функе, Перґельт і Праде (отже самі послы німецькі з Чехії) 25. лютого у Відні на нараду, щоби уложити національно-політичні постуляти чеських Німців.

Пешт, 22. лютого. Шель конферував по повороті з Відня з Люкачим і Кольманом Тісою, відтак навяже переговори з всіми сторонництвами. Опозиційні партії, національна і независима, мають бути вдоволені з нової президентури кабінету. Є надія, що відносини в угорскім соймі уложать ся мирно. З давних міністрів полишить ся на своїм становиску міністер гонведів Феєрварі. Президент Шель рад би задержати для нового кабінету Люкача (мін. скарбу), Даранього (рільництва) і міністра для Хорвації, Чеха. Данієль (торговлі) мав би уступити. В склад кабінету мав би увійти також Шехемій, міністер цісарский а latere. Кандидатом на місце Данієля являє ся пос. Геґедіс. Вісти єї не суть однакож зовсім певні.

Берлин, 22. лютого. Міністер внутрішних справ van de Recke уступає.

Париж, 22. лютого. В відручнім письмі до парламенту просить новий президент Любет о поміч сенату і посольской палати в ділі удержаня конституції і републиканського устрою в хвили, коли «кількох заблудших» намагає ся нарушити інтереси Франції. Президент подбав про повагу властей і армії. Він зверне увагу на дальший розвій духовий і економічний Франції. Република французска поклала великі заслуги для цивілізації і може почванитись повагою у держав європейских. Франція потребує тепер лише єдности у внутрі. — В четвер відбудуть ся похорови Фора на державний кошт.

Вашінґтон, 22. лютого. Сполучені держави рішили заплатити Іспанії за відступленє Филиппин 20 мільонів доларів.

Петербург, 22. лютого. Перед відділом кримінальним окружного суду розпочала ся в понеділок з виключенєм явности розправа против кс. Белякевича о зневаженє парохіяна з фанатизму. Міністер справедливости був присутним при отвореню тої розправи, що потребає кілька день. Покликано много сьвідків.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6-45		з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави		6-00		до Підволочиск, Бродів з голови двірця	
7-40		" Янова		6-05		" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
7-50		" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,		6-15		" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
7-55		" Сокала і Рави рускої		8-35		" Кракова (Відня, Берліна)	
8-05		" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8-45		" Янова	
8-15		" Тернополя і Бродів на дворець головний,		8-50		" Кракова (Відня, Варшави)	
9-05		" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)		9-15		" Сколього, Калуша, Борислава, Хирова	
10-35		" Іцкан, Сучави		9-35		" Підволочиск, Бродів з дв. головного	
10-45		" Ярослав, Любачева		9-53		" з дв. Підзамче	
1-01		" Янова		9-55		" Белаця, Рави рускої, Сокала	
1-30		" Кракова (Відня, Берліна, Вороплага)		10-55		" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	
1-40		" Сколього, Стрия, Калуша, Хирова		1-55		" Підволочиск, Кієва з дв. головного	
1-50		" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави		2-08		" з дв. Підзамче	
2-15		" Підволочиск (Кієва, Одесси) на дв. Підз.		2-40		" Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2-30		" на дв. гол.		2-50		" Кракова (Відня, Вороплага, Берліна),	
		" Козови, Бродів на дв. Підз.				" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ряшів,	
		" на дв. гол.				" Хабівки чер. Ряшів або Тарнів.	
5-00		" Іцкан, Сучави		3-00		" Стрия, Сколього тільки від 1/2 до 3/4	
5-25		" Сокала, Белзця і Любачева		4-55		" Ярослава, Самбора через Перемишль	
5-40							
5-55							
Ніч				Ніч			
3-04		з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.		4-10		до Кракова (Відня, Берліна, М Ляборч)	
3-30		" на дв. головний		5-20		" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
5-10		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6-30		" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
6-10		" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль		6-40		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
8-45		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6-55		" Тернополя з двірця головного	
9-10		" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль		7-00		" Лавочного (Мункача, Пешту)	
9-39		" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче		7-10		" Сокала, Рави рускої	
9-45		" Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)		7-15		" Тернополя з двірця Підзамче	
9-55		" Підволочиск, Бродів на дв. головний		7-44		" Янова	
		" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава		10-05		" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
10-30		" Стрия, Калуша, Борислава.		10-40		" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
12-15				11-00		" Підволочиск, Бродів з дв. головного	
				11-27		" з дв. Підзамче	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
 Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого род і розклади їзди.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завсідги бажає позбутися слаботи легких, або горла, хотийби найуспірнішою, або астми, навіть дуже заданеною і на повір невдлічимою, сей негай не гербату для хронічно херрх на легки і горло **A. Wolffsky-ogo**. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої силл тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (оп.сане ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ogo, Berlin, Nr. 37.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ ЕМІЛІЇ СОКОЛОВСКОЇ

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.
 приймає ласкаві замовленя і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах.
НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах
 Замісцеві панночки приймає на помешканє

Учитель

орган руского Тов. педагогічного дво-тижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедія в 3 актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів.
 У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ
 з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ
 з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповіджена.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришенє зареєстрованє з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвале ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи світські: історичні, портрети з натури і фотографій, краєвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цілю Товариства є: піднести нашу штуку і витворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публики духовної і світської, надіємо ся, що зволить Она причинити ся до осягнення сеї цілі численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глубоким поважанєм Дирекция.

Товариство не послукує ся агентами.

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ
 обуви мужескої, дамскої і для дітій
 у Львові, площа Бертардиська число 10.

має честь повідомити отсим Ви. Публику, що вирабляє ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайденя, з всякого рода шкір, як: Обуве мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи Кальоші і Плащів кавчукові, всякі гумові приради як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротшій часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанєм

139

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уваглядюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. З аячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.